

Religieus geïnspireerde solidariteit. Een kleurrijk lappendeken

Burgerinitiatieven door mensen met een migratieachtergrond: een blinde vlek belicht

Inspiratiedag Socius 21 september 2023 Sessie 4

Sylvie Van Dam – Odisee, Universiteit Antwerpen

Dries Ver Elst – Universiteit Antwerpen

Casus

"Een jongeman wil graag zijn Turks bijspijkeren om met zijn familie in het buitenland te kunnen communiceren. Je weet toevallig dat er in de moskee om de hoek gratis lessen worden gegeven. Daarnaast zijn er ook cursussen in het CVO, een 10-tal minuutjes met de bus hiervandaan."

Met wie breng je hem in contact? Waarom?
Speelt religie hier een rol in?

Deze sessie

1. Levensbeschouwelijk en religieus geïnspireerde solidariteit in onze samenleving
2. De plaats van religie en levensbeschouwing in sociaal(-cultureel) werk
3. Inspirerende voorbeelden uit onderzoek
4. Conclusie: postseculier(e) perspectief(-ven)

1. Religieus en levensbeschouwelijk geïnspireerde solidariteit in onze samenleving

Initiatieven en organisaties

die vanuit een religieuze of levensbeschouwelijke
inspiratie/inbedding

gezamenlijke actie en/of ondersteuning organiseren
voor mensen in kwetsbare posities

(Maes et al. 2022)

[Latin: related to
dictatorial /ˈdɪktəˈrɪəl/
like a dictator. 2
orally adv. [T
TATOR]
diction /ˈdɪkʃ(ə)
ciation in speak
dictio from *dico*
dictionary /ˈdɪkʃənəri/
book listing (us
explaining the v
giving correspon
language. 2 refe
the terms of

1. Religieus en levensbeschouwelijk gemotiveerde solidariteit in onze samenleving

Divers: van overheidspartners tot sociaal schaduwwerk

Belangrijke spelers in het stedelijke welzijnslandschap (doelgroepen, laagdrempelig onthaal en generalistische aanpak)

Voedsel

ALIKRAM

Huisvesting

MOSKEE*

Inloopcentrum

DE LOODSEN

LISTENING CENTER

A woman in a black dress stands at the front of a room, gesturing with her hands while presenting to a group of women seated at long tables. The audience members are mostly wearing hijabs in various colors like pink, white, and grey. The room has large windows on the left, a projector screen at the front, and modern lighting fixtures. The overall atmosphere is professional and focused.

Cultuursensitieve zorg

SENZO VZW

Politisierend werk

NOUS SOMMES
AUSSI DES
ÊTRES HUMAINS

2. Plaats religie en levensbeschouwing in sociaal werk

Er beweegt veel op vlak van onderzoek naar RLS'en en sociaal werk (ook politisering)

'Religie veroorzaakt nog steeds ongemak bij sociale professionals'

7 maart 2023 Geert Schuermans

In onze superdiverse samenleving is religieuze solidariteit alom aanwezig. Van het Leger des Heils, over halal-voedselbanken tot hulp van de Pinkstergemeenschap. Het zijn er veel. Maar religie wekt ook wantrouwen. Wat met paternalisme en bekeringsdrang? Onderzoekster Mieke Schrooten en SAAMO-medewerker Mourad Attalhaoui spreken erover, vandaag op Sociaal.Net, op 23 maart op [een webinar](#) van SAM, steunpunt Mens en Samenleving.

Sociaal schaduwwerk in de superdiverse stad: hybridisering en politisering bij informele en non-formele spelers in Brussel

2. Aparte werelden

Moeilijke samenwerking vooral voor specifieke vormen van RLS'en

- Weinig kennis
- Wantrouwen
- Niet structureel?
- Invulling neutraliteit

2. Aparte werelden?

Diversiteit samenwerking, verschilt vaak naargelang:

- Schaal & mate formalisering
- Historisch opgebouwde structuren: grijze zone, ongelijkheid
- Taalgebruik en vertaalvaardigheid
- Uiting en vorm religiositeit: staatsneutraliteit?
- Autonomie vs. steun

islam is
a foreign country

American Muslims and the Global Crisis of Authority

ZAREENA GREWAL

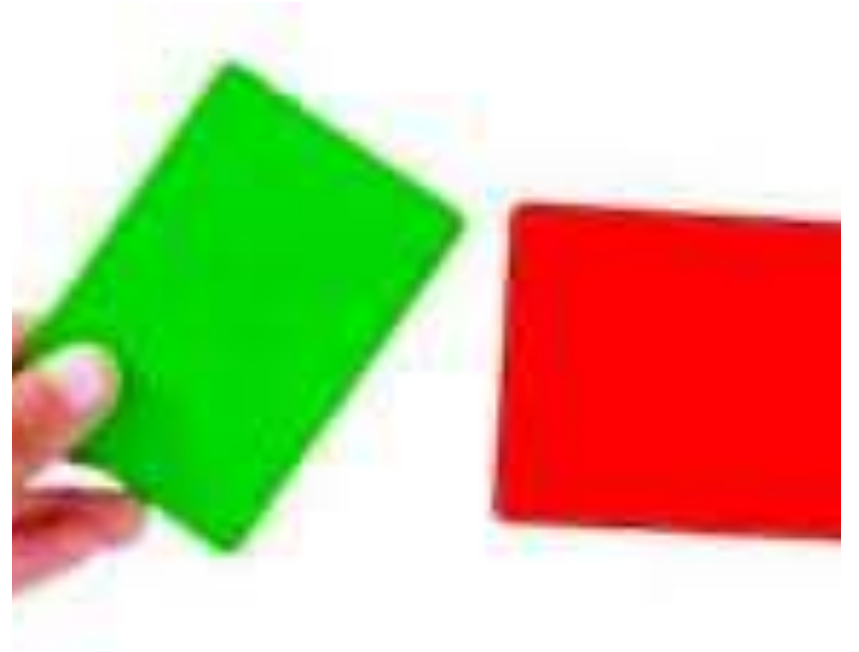
2. Religie en levensbeschouwing in sociaal werk <> sociaal-cultureel & politiserend werk

Wat op vlak van sociaal-cultureel werk en politisering?

- Lange tradities binnen verzuiling van sociaal-cultureel en politiserend werk
- Vragen rond verbinding en positie in breder veld, politiserende rol

2. Religieus en levensbeschouwelijk gemotiveerde solidariteit in onze samenleving

- Hebben jullie soms contact met dit soort organisaties?
- Welke rol nemen zij op in de stad?
- Wat vonden jullie positief? Problematisch?
- Wanneer is samenwerken met een organisatie met religieuze achtergrond een meerwaarde? Wanneer niet?
- Hoe wordt vanuit de sector meestal met religieuze organisaties omgegaan? Wat is aanvaardbaar, welke organisaties worden gemeden?

2. Religie en levensbeschouwing in sociaal werk <> sociaal-cultureel & politiserend werk

Maar nuance want diversiteit:

- Voorbeeld interlevensbeschouwelijk platform Anderlecht
- Professionalisering
- Leefwereldperspectief

The graphic features a background of yellow religious symbols on a white field, including a mosque dome, a Star of David, a cross, a crescent moon, a menorah, and a chalice. In the top right corner, there is a large teal number '10' with a heart shape integrated into the zero. A teal poster titled 'Art et convictions' is overlaid on the right side, listing three events: an Expo on Erasmus and Catholicism, a conference on art and convictions, and an Expo + calligraphy workshop with a concert. The poster also includes contact information for Anderlecht.

Art et convictions
XXX
XXX

30.11. ²²	3.12. ²²	4.12. ²²
Expo Érasme et le catholicisme / Livre d'or d'inauguration de la synagogue d'Anderlecht 14:00 + 15:30 Maison d'Érasme Rue de Formanoir, 31	Conférence L'Art dans les différentes convictions 18:00 Espace 16Arts 16 rue Rossini	Expo + atelier calligraphie 15:00 Concert chorale Bouddhiste chant Hébraïque chant Andalou 17:00 Centre Bouddhiste Soka Gakkai rue Grisar, 46

Anderlecht

Infos et inscriptions
cicl@anderlecht.brussels
0490 142 916

© 2022 - 100% financé par la Région de Bruxelles-Capitale / 100% gefinancierd door de Regio van Brussel
Financieel ondersteund door de Regio van Brussel / Gefinancierd door de Regio van Brussel
100% gefinancierd door de Regio van Brussel / 100% financé par la Région de Bruxelles-Capitale

3. Inspirerende voorbeelden uit onderzoek

Sociaalwerkpraktijken in Brusselse religieus geïnspireerde initiatieven

In dit project brengen we een zo ruim mogelijke variatie van geloofs- en levensbeschouwelijke organisaties (FBO's) in Brussel in kaart en verrichten we een praktijkonderzoek over hoe de samenwerking met sociaalwerkorganisaties kan verbeterd worden. In de postseculiere samenleving nemen FBO's een belangrijke rol op in de ondersteuning en hulpverlening aan kwetsbare groepen die door de mazen van het net vallen. We verrichten een uitgebreid veldonderzoek om de variatie van FBO's in kaart te brengen en zetten een actieonderzoek op in samenwerking met praktijken, FBO's, studenten, docenten en onderzoekers. We ontwikkelen een vormingspakket voor sociaal werkers en opleidingen.

Protestants-evangelische kerk

Pastoraal werk, maaltijdverdeling, kledingbedeling, incidentele crisisopvang

Katholieke kerk

Religieuze bijeenkomsten, psychosociale ondersteuning, sociale activiteiten, sociaal-culturele tentoonstellingen, stille ruimte, belangenbehartiging

Islamitisch Cultureel Centrum

Moskee, aparte jeugdwerking voor jongens/meisjes, Arabische school voor kinderen & volwassenen, huiswerkbegeleiding, sociale dienst, ...

Al Amal

SERVICE SOCIAL

UNIQUEMENT SUR RENDEZ-VOUS

NOUS VOUS PROPOSONS

- Conseil
- Médiation
- Questions/Réponses
- Accompagnement

CONTACTEZ-NOUS

Rue du Libre Examen 11,
1070 Anderlecht
+32 487 56 52 38
jeunesamal@live.be
jmosquecalamal

WhatsApp servicesocial@al-amal.be

E-MAIL servicesocial@al-amal.be

PROFESSEUR PR. MOUSSA NOUMI

WhatsApp +32 487 56 52 38

Sur du Libre Examen 11
1070 Anderlecht - BELGIQUE

MULTISPORTS POUR ENFANTS

PLACES LIMITÉES

A partir du 21 janvier 2023

Enfants de 6 à 11 ans

Les samedis

Groupe 1 de 10h à 11h30

Groupe 2 de 12h à 13h30

50€
12 SÉANCES

CONTACTEZ-NOUS

Rue du Libre Examen 11,
1070 Anderlecht
+32 487 56 52 38
jeunesamal@live.be
jmosquecalamal

PERMANENCES

Tous les vendredis de 17h à 19h
et les dimanches de 17h à 19h

Local des Jeunes Ados

Tous les dimanches de 9h30 à 12h00 (à partir de la mi-octobre)
(Jeux, débats entre jeunes, collations,...)

Ouvert à tous

Rue du Libre Examen 11
1070 Anderlecht

+32 487 56 52 38
jeunesamal@live.be
jmosquecalamal

De 10 ans à 15 ans

COURS DE FIT BOXE POUR LUI

A partir du 15 janvier 2023

AL AMAL

OPÉRATION Quartier propre

AL AMAL

SOUTIEN SCOLAIRE

LES MATIÈRES
(MATHÉMATIQUES, PHYSIQUE, CHIMIE ET MÉCANIQUE)

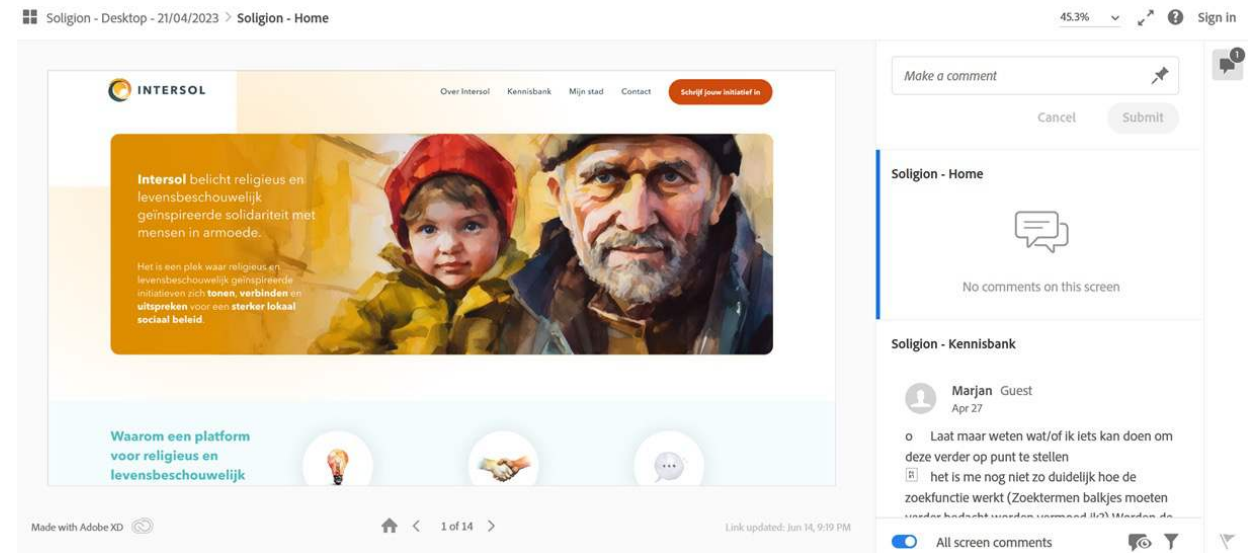
120€

PERMANENCES
Tous les vendredis
ET DIMANCHES DE 17H À 19H

Rue du Libre Examen 11 - 1070 Anderlecht
Tél. : +32 487 56 52 38
jeunesamal@live.be - facebook jmosquecalamal

4. Conclusie: Werken aan verbinden

- RLS'en belangrijke spelers in het stedelijk landschap
- Diversiteit!
- Kansen en valkuilen
- Aparte werelden?
- Werken aan verbinden !
 - Complementair leerproces
 - Netwerken (eg. Intersol)

Postseculier(e) perspectief(- ven)

- Nieuwe 'bril' op religie in superdiverse samenleving
 - Bruggen bouwen tussen verschillende gemeenschappen en perspectieven
 - Focus op sociaal engagement
 - Ruimte om te leren van elkaars visie
-

Op zoek naar inspiratie...

Ideeën om te verbinden met RLS'en?

Waarom wil je verbinden?

Hoe wil je dat doen?

Zie je mogelijke drempels of valkuilen?

Op welke manier speelt
levensbeschouwing een rol in de
organisaties waar je wil mee werken?

Wat vind je daarvan?

Hoe denk je daarmee om te gaan?

Vragen & inspiratie?

Sylvie.vandam@odisee.be

Sylvie.vandam@uantwerpen.be

Dries.verelst@uantwerpen.be

Mieke.schrooten@odisee.be

Mieke.schrooten@uantwerpen.be

www.soligion.be

www.odisee.be/onderzoeksprojecten/sociaalwerkpraktijken-brusselse-religieus-geinspireerde-initiatieven

